

KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Deres referanse:

21/5804-4Dato: **06.10.2022**Saksnr.: **2022/33084**Dok.nr.: **14**

Saksbehandler:

Rune Flage

Svar - 21/5804 - Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken

Vi viser til brev, datert 23.05.22, med invitasjon til å komme med innspill til arbeidet med stortingsmelding om kunstnerpolitikken.

Saken ble behandlet i Regional-, kultur- og næringsutvalget den 06.10.22, sak 71/2022.

Saksfremlegg og protokoll er vedlagt. Innspillet med svar på de konkrete spørsmålene fremkommer i kapitlet «Fylkesdirektørens vurderinger».

Innspillene fra kulturaktører og kommuner, samt et sammendrag av innspillene, er også vedlagt.

Hilsen

Jostein Kvernes Salvesen
seksjonssjef (kst.)Rune Flage
fagkoordinator (kst.)

Vedlegg:

- 1 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken
- 2 Saksprotokoll RKNV 06.10.22 - Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken
- 3 Sammendrag av innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken
- 4 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Rogaland kunstsenter
- 5 innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Stavanger Symfoniorkester
- 6 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Rogaland Teater
- 7 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Tekstallianse
- 8 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Musikkelskapet Nordvegen
- 9 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Rogaland Musikkråd
- 10 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Sandnes kommune

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2022/33084-12
Saksbehandler: Rune Flage
Avdeling: Seksjon for allmenn kultur

Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Eldrerådet
		Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

- 1 Til fylkeskommunene ved fylkeskultursjef - innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken.pdf
- 2 Sammendrag av innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken
- 3 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Rogaland kunstsenter
- 4 innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Stavanger Symfoniorkester
- 5 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Rogaland Teater
- 6 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Tekstallianse
- 7 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Musikksekskapet Nordvegen
- 8 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Rogaland Musikkråd
- 9 Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken - Sandnes kommune
- 10 Administrativt innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken 2019 - Rogaland fylkeskommune

Sammendrag

Rogaland fylkeskommune har i brev fra Kultur- og likestillingsdepartementet, datert 23.05.22, blitt bedt om å komme med innspill til arbeidet med stortingsmelding om kunstnerpolitikken (kunstnermeldingen).

Departementet ønsker innspill på følgende spørsmål:

- *Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?*
- *Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?*
- *Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?*
- *Hva er fylkeskommunenes viktigste virkemidler for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø?*
- *Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?*

Kultur- og likestillingsdepartementet ber i brevet om at det vurderes i hvilken grad prosessen forankres med innspill fra regionale kunst- og kulturmiljøer og kommuner.

Fylkesdirektøren har sendt invitasjon til kommuner og aktører innen kunstfeltet om å komme med innspill basert på ovenstående spørsmål, og har fått tilbakemelding og innspill fra syv av disse.

Fylkesdirektøren har utarbeidet forslag til tilbakemelding på spørsmålene, på bakgrunn av innspillene fra aktørene i Rogaland og fylkesdirektørens egen vurdering.

Det redegjøres nærmere for innspillene under saksopplysninger og vurderingsdelen av saken.

Fylkesdirektørens innstilling

Rogaland fylkeskommune gir innspill til kunstnermeldingen i tråd med vurderingene i saksfremlegget.

Rune Thele
avdelingssjef

Jostein Kvernes Salvesen
seksjonssjef (kst.)

Bakgrunn for saken

Arbeidet med stortingsmeldingen om kunstnerpolitikken (kunstnermeldingen) var i utgangspunktet ferdig før pandemien. Pandemien medførte at meldingen ikke ville være tilstrekkelig relevant. Derfor har en ny prosess blitt startet for å få konsekvensene av pandemien inn i meldingen. En egen runde med åpne innspill fra berørte aktører er på gang, med frist for innspill 30. september 2022.

Administrativt innspill til kulturmeldingen i 2019

I august 2019 ble det sendt et administrativt innspill til arbeidet med kulturmeldingen, i form av tilbakemelding på konkrete spørsmål som var stilt. Dette innspillet omhandlet tilbakemelding på hva fylkeskommunen hadde av vedtatte planer og strategier innen feltet, spesifikke prioriteringer, størrelse på budsjett innen spesifiserte områder samt tiltak omkring talentutvikling. Innspillet er vedlagt saken.

Rogaland fylkeskommune har i brev fra Kultur- og likestillingsdepartementet, datert 23.05.22, blitt bedt om å komme med innspill til kommende stortingsmelding om kunstnerpolitikken.

Departementet ønsker innspill på følgende spørsmål:

- Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?
- Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?
- Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?
- Hva er fylkeskommunenes viktigste virkemidler for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø?
- Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?

Kultur- og likestillingsdepartementet ber i brevet om at det bør vurderes i hvilken grad prosessen forankres med innspill fra regionale kunst- og kulturmiljøer og kommuner.

Problemstilling

Utvalget bes om å ta stilling til fylkeskommunens innspill til arbeidet med kunstnermeldingen.

Saksopplysninger

Brevet fra departementet viser til Hurdalsplattformens ambisjon om å legge til rette for kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer over hele landet. Det vektlegges hva som skal til for at kunstnere skal etablere seg utenfor de største byene og medfølgende krav til tilstedeværelse av kompetansemiljøer.

Gjeldende invitasjon er rettet mot fylkeskommunene, med frist 15. oktober 2022.

Fylkesdirektøren har sendt invitasjon til kommuner og aktører innen kunstfeltet om å komme med innspill basert på ovenstående spørsmål, med unntak av spørsmålet om fylkeskommunens viktigste virkemidler for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø.

Det er mottatt innspill fra følgende aktører og kommuner i fylket:

- Rogaland kunstsenter (RKS)
- Stavanger Symfoniorkester (SSO)
- Rogaland Teater (RT)
- Tekstallianse
- Musikksekskapet Nordvegen (MUNOR)
- Rogaland musikkråd
- Sandnes kommune

Alle innspillene er vedlagt saken. Et sammendrag av innspillene fra de ulike aktørene følger også saken. Fylkesdirektøren vil omtale flere av innspillene under vurderingskapitlet.

Fylkesdirektørens vurderinger

Innledningsvis ønsker fylkesdirektøren å peke på noen overordna forhold og problemstillinger som bør tas med i det videre arbeidet med kunstnermeldingen. Disse er også drøftet i fylkeskultursjefkollegiet:

- Den regionale kunstpolitikken er en viktig del av infrastrukturen for kunstfeltet. Fylkeskommunene er en betydelig oppdragsgiver blant annet gjennom DKS, gir støtte til kunsthaller, atelierer, kunstmuseer, regionale kunstsentre, stipender, etc., og ivaretar således hele økosystemet.
- Kunstfeltet er fragmentert, med mange ulike aktører, og den brede kunstpolitikken må derfor styrkes.
- Produksjonslokaler er blant hovedutfordringene, med stor pågang og lite areal, samt at priser på atelierer er krevende. Arenautvikling for kunstnere er derfor en viktig del av kulturarena- og infrastrukturutviklingen. Det kan i denne sammenheng også understrekes at det er viktig å belyse hvordan man skal forholde seg til de digitale formidlingsarenaene.
- Koblingen til utdanning er viktig med tanke på hvordan man kan bygge sterke fagmiljøer og styrke kompetansen rundt det å skulle kunne leve av kunsten som frilansere.
- Meldingen må tematisere på hva som skjer med kunstnerøkonomien når visningsarenaene blir mer digitale.

Nedenfor gir fylkesdirektøren en tilbakemelding på spørsmålene, med bakgrunn i innspillene fra aktørene i Rogaland og fylkesdirektørens egen vurdering. Det er lagt vekt på innspill som angår det enkelte kunstfelt som helhet samt feltoverskridende innspill. Selv om antallet innspill er noe begrenset, vurderer fylkesdirektøren at utvalget av innspill sammen med administrasjonens innsikt i feltene til sammen

representativt, og gir grunnlag for et konstruktivt innspill inn mot arbeidet med kunstmeldingen.

- *Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?*

Fylkesdirektøren støtter opp omkring innspillene, og mener de gir en god oversikt over utfordringene:

- Utfordringene er ulike utfra hvilket kunstfelt man taler om.
- Jobbmulighetene er begrenset i regionen
- Kunstfeltene opplever trange økonomiske rammer
- Det er mangel på atelierplasser/produksjonslokaler
- Det er mangel på frilansere
- Regionen har få arbeids- og oppdragsgivere sammenliknet med Oslo.
- Omtale av prosjekter i nasjonale medier og andre etablerte plattformer er begrenset
- Tekstallianse peker på mangel på et regionalt nettverk innen litteraturfeltet.
- Det frie feltet trenger mer stabile forhold
- Regionen mangler utdanningsmiljø innen visuell kunst og teater

Fylkesdirektøren vil også støtte opp omkring Rogaland kunstsenterets påpekning av forskjellen i kulturtilbud mellom store og mindre kommuner. Kunstfeltet er i stor grad sentrert rundt de større byene i Rogaland. Samtidig er det ønskelig å få etablert aktører utenfor byene, og fylkeskommunen er opptatt av å prioritere tiltak og prosjekter i distriktene, og å oppfordre institusjoner og kompetansesentre til også å ivareta distriktene.

- *Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?*
- Kunstsenteret peker på kunsthåndverkere og materialbaserte billedkunstnere.
- Symfoniorkesteret peker på at musikkfeltet har en god og helhetlig infrastruktur.
- Rogaland teater ser muligheter for koblinger med filmbransjen.
- Sandnes kommune peker på scenekunstfeltet som det med størst potensiale.
- Tekstallianse peker på litteraturfeltet som det med størst potensiale.
- MUNOR viser til musikkfeltet som det med størst potensiale.

Det kan i denne sammenheng være relevant å se til Norsk kulturindeks for Rogaland, og hva denne sier om kunstnertetthet i Rogaland i forhold til andel. Indeksen viser at musikere og komponister er den største kategorien (62,6%), etterfulgt av visuelle kunstnere (21,9%), film- og scenekunstnere (9,7%) og forfattere (5,8%). Fylkesdirektøren vil likevel påpeke at det er viktig å løfte alle kunstfelt i regionen på et tilfredsstillende nivå, uavhengig av størrelse.

- *Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?*

Institusjonene (kompetansesentrene) kan tilby arenaer for faglig utveksling og kompetanseheving. Det er også viktig å utvikle samarbeid og kompetanse. Talentutvikling er et område det er viktig å samarbeide om, og noe flere institusjoner arbeider med eller er involvert i. Institusjonene sitter på mye kompetanse som også kan komme det frie kunstfeltet til gode. Det er derfor viktig å oppfordre til å styrke koblingene mellom institusjonene og det frie feltet, og at institusjonene samarbeider seg imellom. Også mindre aktører/institusjoner som MUNOR er viktig for å skape oppdrag og kompetansemiljø for frilansutøvere, og de er en viktig aktør på Haugalandet.

- *Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?*

Flere av innspillene peker på forutsigbare rammevilkår som sentralt for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø i regionen. Symfoniorkesterets erfaring av at koordinering, dialog og samarbeid mellom forvaltningsnivåene har økt de seneste årene er positivt, og fylkesdirektøren vurderer det som grunnleggende for å skape en helhetlig nasjonal kunst- og kulturpolitikk.

Fylkesdirektøren støtter opp om at det er viktig å sikre et bredt arbeidsmarked gjennom å stimulere bredt mot alle kunstdisipliner. Det er også viktig at regionale kompetansemiljøer styrkes og stabiliseres, og dette er noe fylkeskommunen i stor grad allerede gjør. Sandnes kommunes innspill om å spre fagfeltene i regionen for å få større kraft i hvert felt er spennende, og det bør også være et mål å samarbeide på tvers i forhold til eksempelvis residensordninger. Punktet om å arbeide for en samordnet regional kunstnerpolitikk for større forutsigbarhet er viktig, og, vil også bli tematisert i arbeidet med ny regionalplan for kultur.

- *Hva er fylkeskommunenes viktigste virkemidler for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø?*

I gjeldende kulturplan for Rogaland (2015-2025) er et av hovedsatsingene å skape gode regionale overbygninger for de ulike kunstfeltene:

- Styrke STAR Rogaland som regional aktør innen det frie musikkfeltet
- Styrking og samordning av regionale overbygninger innen dansefeltet
- Styrke teatrene som kompetansesenter
- Videreføre satsingen på filmfeltet gjennom Filmkraft
- Styrke Rogaland kunstsenter som kompetansesenter for det visuelle kunstfeltet i hele fylket

Innen musikkfeltet ble det innført fast støtte til STAR Rogaland. Innen dansefeltet ble det innført fast støtte til Dansekunst i Stavangerregionen (DansiS) og Kompani Haugesund, i tillegg til Regional Arena for Samtidsdans (RAS). I tillegg ble det tildelt fast driftsstøtte til Rogaland forfatterlag, som ivaretar litteraturfeltet i regionen. Med Tekstallianse sin tilstedeværelse i Rogaland, som per i dag mottar prosjektstøtte, blir også litteraturfeltet ytterligere ivarettatt.

Fylkesdirektøren vil også bemerke at det for Rogaland fylkeskommune har vært viktig å kompensere for pris- og lønnsvekst til institusjonene i Rogaland uavhengig av hva andre forvaltningsnivåer gjør.

Tilskuddsordningene er, i tillegg til driftsstøtten til institusjonene, sentrale virkemidler for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø. I det følgende gis en oversikt over disse.

- Tilskudd til allment kulturarbeid må anses som den viktigste tilskuddsordningen rettet mot det frie kunstfeltet. Ordningen har en årlig ramme på 3 mill. kr, og det tildeles både prosjekt- og tiltaksstøtte. Det kan i denne ordningen også søkes om medfinansiering av egenandelen i forbindelse med deltakelse i internasjonale kunst- og kulturprosjekter.
- Kulturstipendordningen ble løftet betydelig f.o.m. 2021. Det tildeles kr. 100 000,- per stipend. Stipendordningen, som har form av arbeidsstipend, har en total ramme på kr. 1 600 000,-, hvorav kr. 1 400 000,-, tildeles aktører innen litteratur, visuell kunst inkludert film, musikk, og scenekunst
- Tilskudd til basisfinansiering innen det frie profesjonelle kunstfeltet i Rogaland fyller et viktig rom mellom prosjektstøtte og driftsstøtte. Ordningen er rettet mot kunstnerstyrte produksjonsfellesskap som også er visningssteder eller kunstnerstyrte visningssteder innenfor feltene scenekunst, visuell kunst, musikk og litteratur som har gått fra prosjekt til permanent drift. Ordningens totale ramme er per i dag på 1 mill. kr., og fylkesdirektøren ser at det kan være behov for å øke denne rammen.
- Regional bransjeutvikling innen kulturelle og kreative næringer ble overført fra kulturrådet fra og med 2021. Ordningen har stort potensiale for videreutvikling, og er et viktig utgangspunkt for satsingen på kulturnæringer i regionen. Validé (tidligere Kulturinkubatoren) har også vært en viktig aktør med tanke på å styrke det økonomiske grunnlaget for enkeltkunstnere og andre aktører i kunstfeltet.

Rogaland fylkeskommune er i gang med revidering av gjeldende regional kulturplan. Dette arbeidet planlegges ferdigstilt høsten 2024. Planprosessen vil danne grunnlaget for å vurdere eksisterende virkemidler og om de treffer godt nok til behovene innen kunstfeltet.

Konklusjon

Fylkesdirektøren tilrår at Rogaland fylkeskommune gir innspill til kunstnermeldingen i tråd med vurderingene i saksfremlegget.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Regional-, kultur- og næringsutvalgets behandling av sak 71/2022 i møte den 06.10.2022:

Behandling

Kristoffer Birkedal (Fremskrittspartiet) fremmet alternative forslag:

Regional kultur og næringsutvalget i Rogaland Fylkeskommune har følgende innspill til kultur og likestillingsdepartementet.

Punkt 1.

Det er ikke ønskelig med en videreføring av kunstpolitikk som gagnar de få, skal offentlige midler benyttes som finansiering så er det ønskelig at midlene går henholdsvis til barn og unge.

Punkt 2.

Det offentliges oppgave er ikke å produsere kulturelle opplevelser eller kunstneriske uttrykk, men tilrettelegge for at kunstnere og kultur utøvere har anledning og muligheter for å være selvstendig næringsdrivende hvor brukerne finansierer produktet som skapes.

Punkt 3.

Kulturelle tilbud som finansieres av det offentlige må gagne barn og unge, styrke integrering eller være en overgangsstøtte til selvstendig næringsdrivende innenfor kunstfeltet.

Votering

For innstillingen stemte 13: Asle Rafdal (Ap), Inghild Vanglo (Ap), Kjartan Øvstedal (Ap), Ove Evertsen (FP), Lasse Anfinssen Fredheim (H), Lisbeth von Erpecom Vikse (H), Terje Hetland (H), Bjørg Tysdal Moe (Krf), Sandra Skarholm (Sp), Sigmund Slettebø (Sp), Monika Kvilhaugsvik (SV), Susanne Heart (UAVH), Unni Fuglestad (V)

For Birkedals alternative forslag stemte 2: Kristoffer Birkedal (FrP), Margrete Dysjaland (FrP)

Dermed ble innstillingen vedtatt.

Vedtak

Rogaland fylkeskommune gir innspill til kunstnermeldingen i tråd med vurderingene i saksfremlegget.

Sammendrag av innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken

I det følgende gis et sammendrag av innspillene basert på spørsmålene, med unntak av spørsmålet om fylkeskommunens virkemidler. Innspillene er også vedlagt saken.

- *Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?*

Rogaland kunstsenter (RKS):

Kunstsentrene peker på at det er krevende å finne relevant inntektsgivende arbeid. Det er ikke tilstrekkelige ressurser for arenaer for det profesjonelle kunstfeltet. Videre er det få gode atelierplasser. Kunstsenteret viser også til forskjellen i kulturtilbud mellom større og mindre kommuner.

Stavanger Symfoniorkester (SSO):

SSO har ikke tilstrekkelig antall stillinger for musikere for å ha et fullverdig orkester, og må derfor benytte seg av vikarer for å kunne gjennomføre konserter og prosjekter. Flere faste ansatte forutsetter permanente økninger i offentlige tilskudd, noe som ikke er realistisk på kort sikt, men ville innebære at flere utøvere/kunstnere ville kunne etablere seg i regionen. For mange freelancemusikere er Oslo en mer attraktiv by, med større tilgang på eller tilbud om oppdrag, dog med større konkurranse.

Rogaland Teater (RT):

Selv om utfordringene varierer mellom yrkesgruppene, er bredden og antallet jobber for kunstnere og kulturarbeidere begrenset i regionen sammenliknet med litt større byer. Frykten for å gå glipp av muligheter i film og tv medfører at en del ikke ønsker å etablere seg her. En base i Oslo er enklere med tanke på freelance-arbeid som forutsetter reising i hele landet. Mere stabile og forutsigbare vilkår for andre arenaer for scenekunst i regionen er også viktig for et mangfoldig kulturliv.

Tekstallianse:

Tekstallianse peker på at bakgrunnen for etableringen av Tekstallianse var at det ikke eksisterte et regionalt nettverk som kunne legge til rette for profesjonelle fellesskap og kompetanseheving. De peker videre på at det er få arbeids- og oppdragsgivere på Vestlandet. Omtale av prosjekter i regionen i nasjonale medier og etablerte plattformer er også viktig. Det må derfor legges til rette for å arbeide som frilans skribent og kritiker i regionen.

Musikkselskapet Nordvegen (MUNOR):

Trange økonomiske rammer er den største utfordringen for MUNOR, og det jobbes kontinuerlig med å få til mest mulig innenfor disse rammene.

Rogaland musikkråd (RM):

Musikkrådet viser til at det er en utfordring at regionen ikke tilbyr nok arbeid og store nok stillinger til musikere og pedagoger i kulturskolen. Dette medfører at viktige instrumentalister søker seg til andre deler av landet.

Sandnes kommune:

Sandnes kommune peker på manglende arbeidsmarked og jobbmuligheter, herunder arbeidsplasser som lærer/pedagog som en sentral utfordring. De vurderer at miljøet i

Oslo trekker de beste kreftene og de mest ambisiøse. Videre viser de til at regionen mangler et utdanningsmiljø innen visuell kunst og teater. Kommunen mener også at regionen har et lillebrorkompleks.

- *Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?*

RKS:

Kunstsenteret peker på kunsthåndverkere og materialbaserte billedkunstnere har størst potensiale. Gjennom flere spesialiserte verkstedtilbud, jf. Tou Trykk og grafikk, vil en kunne tilrettelegge for at flere etablerer seg i regionen. Det trengs flere profesjonelle kunstkonsulenter til kunst i offentlige rom, noe som også vil kunne medføre styrkede inntekter for de som oppnår denne kompetansen.

SSO:

Symfoniorkesteret mener at musikkfeltet har et solid utgangspunkt, og opplever vekst og fremgang. Det pekes på vel etablerte utdanningsinstitusjoner, gode talentutviklingsprogram, gode tilbud til musikere på tvers av et bredt felt og god infrastruktur innen institusjoner, festivaler, lokaler og miljøer.

RT:

Teatret ser klare utviklingsmuligheter sammen med den fremvoksende filmbransjen i regionen. Mer forutsigbarhet for filmbransjen ville kunne få flere til å søke seg til regionen, og skape muligheter for disipliner som jobber på tvers av film/TV og teater.

Tekstallianse:

Tekstallianse mener at litteraturfeltet har stort potensial for økt rekruttering og etablering i regionen. Bokbransjen og media er i stor grad sentrert rundt Oslo, og etableringen av Tekstallianse vil gjøre det mulig å løfte feltet også i vår region, herunder også den internasjonale dimensjonen.

MUNOR:

MUNOR peker på musikkfeltet som det med størst potensiale. Haugalandregionen preges av geografisk å være presset mellom Bergen og Stavanger med tunge orkestermiljø. De mener derfor at det er et fornuftig valg å fokusere på kammermusikken på Haugalandet..

Sandnes kommune:

Sandnes kommune vurderer at dansefeltet har størst potensiale. Regionen har et utdanningstilbud innen feltet, og Regional Arena for Samtidsdans er en sentral aktør for feltet i regionen. Kommunen tenker at Rogaland har potensiale for å ta en posisjon som et faglig tyngdepunkt utenfor Oslo. Drama/teater har ifølge kommunen også potensiale, og kulturskolene har i denne sammenheng en god posisjon som lett kan bygges videre på.

- *Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?*

RKS:

Kunstsenteret viser til at institusjonene kan tilby faste arenaer for faglig utveksling og kompetanseheving. Videre gir kunstsentrene kunstnere ulike oppdrag og utstillingsmuligheter som skiller seg fra ordinære gallerier gjennom en mer eksperimenterende og kunstpraksis-orientert profil, herunder også samarbeidsprosjekter med eksterne aktører i inn- og utland og formidlingsoppdrag. Kunstsentrene er også gunstige arenaer for kunstnere som ønsker å etablere seg og få et nettverk i fylket.

SSO:

Symfoniorkesteret mener at utvikling av samarbeid og kompetanse vil kunne skape vekst og øke attraktiviteten til kulturfeltet og musikkmiljøet i regionen. Det vises til talentutviklingsprogrammet for unge utøvere gjennom eks. Talentjakten. Videre er det et utstrakt samarbeid mellom institusjonene i Bjergstedparken i Stavanger (UiS, Stavanger konserthus, Stavanger kulturskole, Rogaland musikkråd etc). Det samarbeides også med andre miljøer i Stavanger, som Tou Scene og MaiJazz, samt Opera Rogaland og ulike kor, i tillegg til komponister og artister fra andre sjangre. Samarbeidet med Den kulturelle skolesekken er også viktig, og prosjektet Lydo er et eget konsept rettet mot barn og unge og kobler musikk opp mot kompetansemål i skolen.

RT:

Teateret viser til at de gjennom Barne- og ungdomsteateret tilbyr talentutvikling gjennom hele oppveksten. Videre peker de på at der er et underskudd på kvalifisert teatertechnisk personale, særlig etter pandemien. Teateret ønsker å være en bidragsyter for å dyrke frem disse rollene. Teateret samarbeider også med filmbransjen både i sitt daglige virke og med talentutvikling.

Tekstallianse:

Tekstallianse anser det som åpenbart at institusjonene gjennom samarbeid med det frie feltet kan bidra positivt. Det er også viktig at institusjoner samarbeider tverrfaglig med hverandre. De peker på at litteraturfeltet i tillegg til fokus på det trykte ord de senere årene har fått en omfattende sceneproduksjon med samtaleprogram og opplesninger. Det er viktig å samarbeide om funksjoner som scenedesign (lys, lyd video, scenografi) og produksjon. Det er mangel på prosjektledere og produsenter innen litteraturfeltet. Tiltak omkring rekruttering til prosjektbaserte roller i feltet er derfor viktig, og det vises til nylig igangsatt praktikantprogram omkring dette. Samarbeid med institusjonene vil være avgjørende i dette arbeidet.

MUNOR:

Munor viser til at de er en institusjon med ansatte musikere, som i tillegg tar inn eksterne musikere på prosjektbasis. Slik bidrar MUNOR til å skape oppdrag og kompetansemiljø for frilansutøvere. Utfordringen for MUNOR er begrensede frie midler.

Rogaland musikkråd:

Musikkrådet viser til at studenter ved Fakultet for utøvende kunsthøgskole ved Universitetet i Stavanger benyttes på innleid basis og prosjektbasis i det frivillige musikklivet. De peker også på at musikere fra Stavanger Symfoniorkester også er en viktig bidragsyter til det frivillige musikklivet.

- *Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?*

RKS:

Kunstsenteret ønsker en samlet styrking av driftsstøtten til kunstsentrene, og å få en andel av driftsstøtten til kunstsentrene inn på statsbudsjettet. Dette vil styrke tilbudet i alle landsdelene, og bidra til flere oppdrag og arbeid for kunstnere og kulturarbeidere.

SSO:

SSO erfarer at koordinering, dialog og samarbeid mellom forvaltningsnivåene er økt de seneste årene. Videre er forutsigbarhet, herunder også økonomisk forutsigbarhet, grunnleggende for institusjonene. De anbefaler også ekstraordinære tilskudd eller støtteordninger for å utvikle kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø. Innordningen av disse ordningene bør skje i samarbeid med aktørene i feltet.

RT:

Rogaland teater anser forutsigbare rammevilkår som grunnleggende. Videre anser de det som viktig å se på hvordan man kan stimulere komplementære kunstformer som film, dans, kostyme og scenografi for å sikre et bredt arbeidsmarked. Det er også viktig med strukturell stimulering av mulighetsmangfoldet til alle kunstdisipliner.

Tekstallianse:

Tekstallianse peker på at regionale kompetansemiljøer må styrkes og stabiliseres. De ønsker at den nasjonale forvaltningen anerkjenner driften av kompetansesentrene innen alle kulturfelt som et nasjonalt ansvar for å få flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer. De ønsker videre at nasjonal forvaltning er representert i alle regioner. De viser også til kulturtidsskriftene som viktig for utviklingen av de utøvende kunstfeltene, og disse bør også anses som en del av de kunstneriske fagfeltene. De henviser også til etableringen av Tekstallmenningen – tidsskrift- og småforlagsentralen – som skal fungere som tilrettelegger for kulturtidsskrift over hele landet. Tekstallianse foreslår endelig at Kulturrådet kan etablere en avdeling for tidsskrifter og kritikk, eventuelt tverrfaglige virksomheter og prosjekter, på Vestlandet.

MUNOR:

MUNOR peker på ressursmangel som den største utfordringen. Det har også vært vanskelig å erstatte for naturlig avgang blant musikere, med et redusert og sårbart miljø som resultat. Det er derfor ønskelig at staten går inn som bidragsyter.

Sandnes kommune:

Sandnes kommune mener det er ønskelig å spre fagfeltene i regionen for å få større kraft i hver felt. Dans i Sandnes er ett eksempel på dette. De peker videre på at en attraktiv region gir en attraktiv kommune. Derfor bør regionen ha en tydelig kunstnerpolitikk, som er samkjørt i hele regionen. Det bør legges opp til en fellestankegang, med felles regler, gode tilskuddsordninger og forenklede søknadsprosesser. De peker også på at ordninger med et internasjonalt perspektiv, som gjestekunstnerordninger kan utvikles gjennom å tenke regionalt.

Fra: Jane Sverdrupsen[jane@rogalandkunstsenter.no]
Sendt: 02.09.2022 10:44:29
Til: Firmapost RFK[firmapost@rogfk.no]
Kopi: Jane Sverdrupsen[post@rogalandkunstsenter.no];
Tittel: Innspill til Stortingsmelding om kunstnerpolitikken saksnr. 2022/33084

Kjære Rogaland fylkeskommune,

Her er tilbakemelding fra Rogaland Kunstsenter på Rogaland fylkeskommunes forespørsel i forbindelse med invitasjon til å komme med innspill til Stortingsmelding om kunstnerpolitikken:

• Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal

kunne bo og virke i deres region/landsdel?

- krevende å finne relevant inntektsgivende arbeid.
- arenaer som kan fungere som universalt tilgjengelige og stimulerende møteplasser for det profesjonelle kunstfeltet har ikke nok ressurser til dette. Dette gjelder også Rogaland Kunstsenter.
- Få gode atelierplasser.
- Begrenset kulturtilbud i mindre kommuner.

• Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?

- Kunsthåndverkere og materialbaserte billedkunstnere: det kan tilrettelegges for etablering av flere av disse i regionen ved hjelp av å opprette flere spesialiserte verkstedstilbud av høy kvalitet, som f. eks. det Tou Trykk tilbyr for kunstnerisk arbeid med grafikk.
- Kunst i offentlig rom: fylket har for få profesjonelle kunstkonsulenter i sirkulasjon. Å få flere til å oppnå kompetanse som kunstkonsulent vil medføre styrket inntekt for flere lokale kunst- og kulturarbeidere enn det som er tilfelle i dag.

• Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?

- Institusjonene kan tilby faste arenaer for faglig utveksling og kompetanseheving.
- Kunstsentrene gir kunstnere ulike oppdrag og utstillingsmuligheter som skiller seg fra ordinære gallerier gjennom en mer eksperimenterende og kunstpraksis-orientert profil som også inkluderer samarbeidsprosjekter med eksterne aktører i inn- og utland og formidlingsoppdrag. Kunstsentrene er gunstige arenaer for kunstnere som ønsker å etablere seg og få et nettverk i fylket.

• Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?

- Gjennom en samlet styrking av driftsstøtte til kunstsentrene slik at disse kan ha mer åpent og fungere mer aktivt som et faglig samlingssted for det profesjonelle kunstmiljøet. Å få en andel av driftsstøtten til alle kunstsentrene inn på statsbudsjettet vil styrke dette tilbudet i alle landsdelene, og generere flere muligheter for oppdrag og arbeid for kunstnere og kulturarbeidere i fylkene.

Med vennlig hilsen,

Jane Sverdrupsen

Leder

tlf: 48106923

signature_1398457740

Fra: Morten Warland[morten.warland@sso.no]
Sendt: 02.09.2022 14:30:16
Til: Firmapost RFK[firmapost@rogfk.no]
Tittel: Saksnr. 2022/33084

Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?

SSO uttaler seg her i hovedsak på vegne av feltet knyttet til klassisk musikk. Vår institusjon (SSO) har definert et antall stillinger for musikere og administrasjon. Det er riktignok ikke et fullt og ferdig utbygd orkester, slik at antallet stillinger kan økes. Det vil i tilfelle innebære at flere utøvende kunstnere vil kunne etablere seg her. Dette forutsetter permanente økninger i offentlig tilskudd. Per nå ville dette bety økte tilskudd både fra Kulturdepartementet, Rogaland Fylkeskommune og Stavanger Kommune. Gitt signalene fra det offentlige, anses imidlertid ikke dette som realistisk på kort sikt, men en utvidelse av orkesteret hadde vært av stor kunstnerisk betydning og blitt svært positivt mottatt. SSO, som andre symfoniorkestre, benytter seg i stort omfang av vikarer (freelance musikere, musikere med stillinger i andre orkestre/ensembler etc.) for å kunne gjennomføre våre konserter og prosjekter. I løpet av et år engasjerer SSO i størrelsesorden 120-140 vikarer som omregnet i antall årsverk, utgjør cirka 12-15 årsverk. Det er nok en gjengs oppfatning at for mange (freelance) musikere er Oslo en mer attraktiv by. Mens tilgangen eller tilbudet på oppdrag er langt større, er nok også konkurransen tilsvarende.

Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?

SSO uttaler seg her i hovedsak på vegne av feltet knyttet til musikk. Det er vår oppfatning at musikkfeltet både har et solid utgangspunkt og at det opplever vekst og fremgang. Utdanningsinstitusjonene er vel etablert, talentutviklingsprogrammene er gode, tilbudet til musikere på tvers at et bredt felt er til stede og det eksisterer en god infrastruktur innen institusjoner, festivaler, lokaler og miljøer.

Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?

SSO arbeider aktivt for å bidra til utvikling av samarbeid og kompetanse som kan skape vekst og øke attraktiviteten til kulturfeltet og musikkmiljøet i vår region. Det tilbys talentutviklingsprogrammer for unge utøvere gjennom bl.a. Talentjakten. Det er et utstrakt samarbeid mellom institusjonene i Bjergstedparken (UiS, Stavanger konserthus, Kulturskolen, Rogaland Musikkråd, etc.), men også med andre miljøer i Stavanger, ikke minst Tou Scene og Mai Jazz. SSO jobber tett med Opera Rogaland og ulike kor, men også med komponister og artister fra andre musikkgenrer. Orkesteret har egen orkesterpedagog et råd for barn og unge. Disse jobber tett sammen med bl.a. DKS og skolene og tilbyr konserter og prosjekter for ca. 20 000 barn og unge hvert år. Lydo er et eget konsept utviklet for denne målgruppen som benytter musikk som

inngangsport til kompetansemål i bl.a. musikk, realfag, livsmestring og medborgerskap. Hovedhensikten med disse samarbeidene er å utvikle, produsere og tilby kunst og kulturopplevelser av høy kvalitet. Ved å lykkes med dette, vil det kunne generere flere oppdrag, økt kompetanse og flere arbeidsplasser.

Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet

Det oppleves at det er økt koordinering, dialog og samarbeid mellom forvaltningsnivåene, sammenlignet med for bare få år siden. Dette gir grunnlag for økt forståelse og innsikt i både den enkelte institusjon og feltets behov og muligheter. Forutsigbarhet er et nøkkelord for institusjoner som SSO, ikke minst når det gjelder økonomi. Det oppleves at dette har vært gjeldende historisk og påpekes som nødvendig for fremtiden. Ellers vil det være mulig å gi ekstraordinære tilskudd eller støtteordninger når det gjelder å utvikle kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer. Dette kan og bør gjøres i dialog med aktørene i feltet.

Morten Warland

Adm. direktør / CEO

SSO

Besøksadresse: Stavanger Konserthus

Postadresse: Sandvigå 1, 4007 STAVANGER, Norge

Telefon: 9775 6081

Direkte: 9153 2016

Mobil: 9153 2016

Telefaks:

morten.warland@sso.no

www.sso.no

Stavanger, 02.september 2022

Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken

Vi viser til brev fra Rogaland fylkeskommune av 16.8.2022 med saksnummer 2022/33084 med invitasjon til å komme med innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken.

Rogaland Teater har følgende innspill:

Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?

Utfordringene varierer mellom yrkesgruppene.

Generelt er bredden og antallet jobber for kunstnere og kulturarbeidere begrenset i vår region sammenlignet med litt større byer. For Rogaland Teater er hovedutfordringen at endel ikke ønsker å etablere seg i Stavanger og knytte seg til en institusjon utenfor Oslo av frykt for å gå glipp av muligheter i film og tv. Teatrene i Norge bygger i stor grad på en fast kjerne av faste ansatte skuespillere i ensemblet med noen åremål og stykkekontrakter i tillegg.

Dette gir både muligheter og begrensninger for teatrene og aktørene.

For regissør, scenografer og kostymedesignere f.eks. må man basere seg på reising over hele landet. De fleste velger da Oslo ettersom det er der man har størst mulighet for å etablere en slags forutsigbar livssituasjon.

Det vil være viktig for Rogaland Teater at også andre arenaer for scenekunst i vår region kan få mer stabile og forutsigbare vilkår for sin produksjon av scenekunst for å sikre et mangfoldig kulturliv hvor vi både kan samarbeide og utfordre hverandre.

Hvilke kunsthelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?

Rogaland Teater kan nok best uttale seg på vegne av scenekunstheltet. Vi ser klare utviklingsmuligheter sammen med den fremvoksende filmbransjen i regionen. Vi drar veksler på hverandre og dersom denne bransjen hadde fått mer forutsigbarhet ville flere se på Rogaland som enda mer interessant å søke seg til. Det ville skape muligheter for flere disipliner som jobber på tvers av film/TV og teater.

Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?

Rogaland Teater er en yngleplass for talenter hvor de kan få møte scenekunsten aktivt gjennom hele oppveksten gjennom Barne- og ungdomsteatret.

Regionen har underskudd på kvalifisert teaterteknisk personale. Dette gjelder særlig etter pandemien da flere ble nødt til å finne annet arbeid. Denne kompetansen er vanskelig å erstatte og vi ønsker å være en bidragsyter til å dyrke frem disse rollene i teatermaskineriet slik vi gjør med de kunstneriske.

Vi har samarbeid med filmbransjen både i vårt daglige virke og med talentutvikling.

Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?

Den beste måten er å først og fremst sikre forutsigbare rammevilkår. Med solid grunnlag vil institusjonene kunne jobbe målrettet for å utvide handlingsrommet i sin aktivitet.

Det er viktig å se på hvor man kan stimulere komplementære former som filmproduksjon, dans, kostyme og scenografi slik at arbeidsmarkedet blir så bredt at man i en region ikke er avhengig av å tilhøre den ene institusjonen for å kunne bo der.

Strukturell stimulering av mangfoldet av muligheter til alle disipliner er nøkkelen til vekst for kulturarbeiderne.

Med vennlig hilsen
Rogaland Teater

Glenn André Kaada
Teatersjef

Til Rogaland fylkeskommune
v/ Rune Flage

Saksnr 2022/33084

Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken

Tekstallianse takker for muligheten til å gi sitt innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken, og vi vil i det følgende forsøke å svare på departementets spørsmål fra vårt ståsted. Tekstallianse er en regional litteraturorganisasjon som har som mål å tilrettelegge for profesjonell virksomhet innen litteratur, tidsskrift og kritikk på Vestlandet. Vi har hele næringskjeden som vår målgruppe, og vårt nedslagsfelt er Rogaland og Vestland fylke.

Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?

Utgangspunktet for etableringen av Tekstallianse var at det for litteratur, tidsskrift og kritikk ikke hadde et regionalt nettverk som la til rette for profesjonelle fellesskap og kompetanseheving. Dette ser vi tydelig at er viktig både for enkeltaktører og for prosjekter som krever samarbeid. Vi mener derfor usjenert at organisasjoner som Tekstallianse må stabiliseres for å kunne arbeide både med her-og-nå-situasjonen og langsiktig for å etablere gode strukturer.

En konkret utfordring i regionen er at det er få arbeids- og oppdragsgivere på Vestlandet. Dermed må vi legge bedre til rette for etablering av egne praksiser og virksomheter lokalt.

Videre vil det være viktig at prosjekter i regionen også får omtale og kritikk i nasjonale medier og på relevante plattformer. For å realisere dette, må det også legges til rette for å jobbe som frilans skribent og kritiker i regionen.

Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?

Det er en etablert oppfatning av at man må flytte til Oslo for å få jobb i bokbransjen eller i media. Litteraturfeltet har en struktur hvor eierstrukturene gjør at konkurransegrunnlaget er ubalansert, og Tekstallianse vil bidra til at det skal være mulig å etablere egne strukturer som kan ivareta de uavhengige aktørene på en bærekraftig måte.

Det har vært en kultur for å arbeide med et internasjonalt perspektiv i mange kunst- og kulturfelt på Vestlandet, og vi ønsker å utforske denne muligheten for litteraturfeltet. Vi har blant annet søkt Kulturrådet om et gjesteopphold for 2023 med dette som en hovedmålsetting.

Tekstallianse ønsker å omfatte hele det litterære økosystemet med et overordnet mål om å legge til rette for næringsvirksomhet også utenfor de store strukturene, og bidra til mangfold og kvalitet i et godt, faglig nettverk. Vi tror at en nøkkel til å nå dette målet er å knytte feltet til de andre utøvende kulturfeltene i regionen og å etablere et internasjonalt nettverk som utgangspunkt for samarbeid.

Det er et langsiktig mål for Tekstallianse at det er gode, etablerte strukturer på Vestlandet som gjør at utøvende aktører i litteraturfeltet ønsker å komme til Vestlandet og etablere sin praksis her.

Vi mener dermed at litteraturfeltet har stort potensial for å oppnå økt rekruttering og etablering i vår region.

Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?

Det er åpenbart at institusjonene kan bidra positivt til denne utviklingen med aktivt samarbeid med det frie feltet. I tillegg tror vi at det er sentralt at institusjoner samarbeider tverrfaglig med hverandre innad i regionen vår. Litteraturfeltet har inntil nylig vært et felt som har hatt fokus på det trykte ord, men som de siste årene har fått en omfattende sceneproduksjon med samtaleprogram og opplesninger. Det er tydelig at større grad av kunstneriske samarbeid på tvers av feltene vil være inspirerende og utviklende. For å etablere et sterkt, lokalt produksjonsapparat vil det også være viktig å samarbeide om funksjoner som scenedesign (lys, lyd, video, scenografi), produsent og teknisk produksjon.

Litteraturfeltet mangler prosjektledere og produsenter. Uten dette produsentleddet er det vanskelig for de kreative initiativene å få et solid grunnfeste. Et naturlig tiltak for Tekstallianse er derfor rekruttering til prosjektbaserte roller i litteraturfeltet. Vi igangsatte høsten 2019 et praktikantprogram med relevante praksisplasser i regionen som vi ser positive resultater av.

Praksisprogrammet er et langsiktig prosjekt som vil ha betydning for utviklingen av litteraturfeltet og -miljøene på Vestlandet. Vi ser at dette er et tiltak som er viktig for eksisterende aktører og miljø og deres profesjonalisering, og for å styrke det uavhengige feltet i regionen. Samarbeidet med institusjonene er avgjørende i dette prosjektet.

Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?

Det vil være helt avgjørende at regionale kompetansemiljøer styrkes og stabiliseres. Institusjoner med nasjonalt mandat som Nynorsk kultursentrum er av stor betydning i regionen vår. Vi har regionale kompetansesenter i alle kulturfelt som samarbeider på tvers og setter viktige tverrgående spørsmål som kulturmoms på dagsorden. Fylker og kommuner på Vestlandet har klart å skape en infrastruktur som legger til rette for profesjonell og mangfoldig kulturvirksomhet, og nasjonal forvaltning må anerkjenne driften av disse som et nasjonalt ansvar for å oppnå flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer over hele landet.

Vi mener også at det bør være representasjon av nasjonal forvaltning i alle regioner. Det ville gitt bedre forståelse av, og evne til å effektivt understøtte, de lokale forholdene og aktørene.

Kulturtidsskriftene spiller en viktig rolle for utviklingen i de utøvende kunstfeltene på tvers av alle sjangere, og bidrar til kunnskap, forståelse, friksjon og interesse hos leserne i og utenfor det utøvende feltet. Kulturtidsskriftene kan og bør også anses som en del av de kunstneriske fagfeltene, samtidig som at de opererer som en viktig del av medieoffentligheten.

Etableringen av Tekstallmenningen – tidsskrift- og småforlagssentralen er et eksempel på et nytt initiativ fra vår region med nasjonalt mandat. Det ble etablert i 2020 og sysselsetter i dag 3,1 årsverk, og er et kraftsentrum for kulturtidsskrifter i hele landet.

Tekstallmenningen har som målsetting å styrke kulturtidsskriftene og forlagene ved å frisetse faglige ressurser, redusere kostnader og øke synlighet og salg, samt tilrettelegge for et større mangfold både i redaksjonene, i tekstene og blant leserne.

Dette bør være et prioritert område i det politiske arbeidet for kunstnerpolitikken.

Og når nasjonal forvaltning skal ha representasjon på Vestlandet, vil avdeling for tidsskrift og kritikk og/eller tverrfaglige virksomheter og prosjekter i Kulturrådet være naturlige å ønske hjertelig velkommen hit!

Med vennlig hilsen

Inga Moen Danielsen
Daglig leder
Tekstallianse

E-post: inga@tekstallianse.org
Tlf: 984 92 514

Innspill fra Musikkelskapet Nordvegen til Stortingsmelding om kunstnerpolitikk

Fra departementet:

- 1) Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke i deres region/landsdel?*
- 2) Hvilke kunstfelt har det største potensialet for å oppnå økt rekruttering og etablering i deres region/landsdel?*
- 3) Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?*
- 4) Hva er fylkeskommunenes viktigste virkemidler for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø?*
- 5) Hvordan kan de ulike forvaltningsnivåene best arbeide sammen for å nå målet om flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?*

Presentasjon av Musikkelskapet Nordvegen:

Musikkelskapet Nordvegen AS (Munor) er et interkommunalt aksjeselskap med 5 eierkommuner på Haugalandet. Tidligere var musikerne ansatt i fylkeskommunen og ordningen som ble etablert allerede i 1981, ble kalt Fylkesmusikere i Nord-Rogaland. Etter omorganisering til AS er eierkommunene Karmøy, Haugesund, Tysvær, Bokn og Utsira, alle bidrar til drift av Munorensensemblet med 4 heltidsansatte musikere. Musikkerne holder svært høyt nivå. I tillegg tar selskapet inn opp imot 100 utøvere både innen musikk og andre uttrykksformer gjennom året, dette er hovedsakelig profesjonelle utøvere. Kjerneområdet for Munor er klassisk kammermusikk der man har et spesielt mandat lokalt for å ivareta dette området. Men man er også innom en rekke andre sjangre. Budsjettet for 2022 er på ca 5,5 mill. Følgende innspill presenteres ut fra Munors synspunkt.

- 1 Munors største utfordringer** er trange rammer. For å kunne overleve som et musikerselskap og kunne operere etter alle lover og forskrifter, stanger man i taket ressursmessig. Selskapet har faktisk bygd ned i og med at man ikke har vært istand til å erstatte for naturlig avgang blant musikere. Man jobber kontinuerlig med å få til mest mulig innen de gitte rammene.
- 2 Kunstfelt med størst potensiale** for kunstnere i vår landsdel ut fra vårt ståsted: Musikk. Musikk er noe alle omgir seg med, og vår agenda er at så mye av musikken som mulig skal kunne presenteres ved hjelp av levende musikk, med andre ord, musikere og konserter. Vi er også med på å opprettholde faglig kompetanse for ferdigutdannede utøvere.

Vår region lider av geografisk å være presset mellom Bergen og Stavanger med sine tunge orkestermiljø. På Haugalandet vil vi derimot holde fast på tanken om å rendyrke mindre format, kammermusikk. Svært mange utøvere på alle nivå har stor lidenskap for kammermusikk, og det finnes uendelig med repertoar. Men det finnes

få rendyrkede kammermusikkmiljøer i Norge, faktisk i verden, som det er mulig å leve av. Man kommer aldri så nært musikere som på konserter med få utøvere. Vi påstår å kunne ha et stort lokalt potensial innenfor den kammermusikalske verden (i tillegg kommer aktivitet innen andre sjangre)

- 3 **Musikkselskapet Nordvegen er en institusjon**, et AS, med ansatte musikere. Vårt ansvar i tillegg til arbeidsgiveransvar, er å ta inn eksterne på prosjektbasis. Vi skaper oppdrag og kompetansemiljø for frilans utøvere. Men ressursmangelen er den største bremsen tatt i betraktning alle faste utgifter selv for en liten institusjon. Vi har noen frie midler som kan gå til eksterne utøvere, der får vi utløst mange spennende prosjekter og konserter gjennom året. Men helt konkret er bare ca 4 % av budsjettet tilgjengelig til dette.
- 4 **Rogaland Fylkeskommune er vår viktigste støttespiller** økonomisk. Vi har også en svært god dialog med fylkeskommunen på mange andre områder som f.eks. planarbeid, styrearbeid og andre faglige spørsmål. Vi opplever at Fylkeskommunen er støttende og prøver å følge opp med gode løsninger. Dette gjelder både politisk og administrativt.
- 5 **Ressursmangel er den største utfordring lokalt** på Haugalandet opplevd fra Munors ståsted og som beskrevet tidligere. Vi nevnte også at man ikke har sett seg i stand til å erstatte for naturlig avgang blant musikere, dermed er miljøet redusert og svært sårbart. En modell for å få dette på plass igjen er allerede presentert for eierkommunene og fylkeskommunen, den skal snart behandles. Vi vet imidlertid ikke hvor lang tid det vil ta. For virkelig å få ut det potensialet som ligger i de faglige kreftene lokalt, vil vi sterkt anmode at Staten kommer på banen på sammen måte som støtten til det lokale teateret. Da kan man virkelig se for seg et stabilt, profesjonelt musikermiljø på Haugalandet med musikere som lever og virker her i samarbeid med hele det lokale musikk- og kulturlivet.

Vi skylder også vårt lokale publikum, ca 100.000 på Haugalandet, å kunne presentere profesjonelle konserter på høyt profesjonelt nivå. Gjennom vår store kontakflate, kan vi også få til begivenheter produsert lokalt slik at ikke alt må være sentralt produsert materiale som er ute på turné.

Haugesund 7/9 2022

(sign)
Ingvar Frøyland, styreleder

Bernhard Gismervik, daglig leder

Seksjon for allmenn kultur
Rogaland fylkeskommune

Dato: 5. september 2022

Innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken

Rogaland musikkråd vil gi et innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikken sett ut fra det frivillige musikklivets ståsted.

Kulturskolene

Profesjonelle musikere og pedagoger har en viktig rolle i regionen og kommunene. Gjennom f.eks. kulturskolen virker de ikke bare som pedagoger for kulturskoleelever, men mange har også arbeid som dirigenter, instruktører og musikere i det lokale frivillige musikklivet. Det kan være dirigenter for korps, kor, og orkestre. De kan også være faste spillende musikere og gruppeledere, eller innleide musikere på prosjektbasis. Å bruke musikere som har sitt arbeidssted i kulturskolen, blir et viktig bindeledd til kulturskolen. Dette kan være med på å kople nye unge musikere til det lokale frivillige musikklivet og vil gi elevene verdifull videre opplæring i f.eks. samspill. Kulturskolelæreren blir også en viktig rollemodell for elevene.

Rammeplanen for kulturskolen slår fast at kulturskolen skal være det lokale ressurscenteret i kommunen (Rammeplan for kulturskolen - Mangfold og fordyping). Planen legger også til grunn Kunnskapsløftet 2006, Kulturløftene 2005 og 2009, Kulturskolen - utviklingen av de kommunale kulturskolene som gode lokale ressurscentre 2010, St.meld. 20 (2012-2013) "På rett vei - Kvalitet og mangfold i fellesskolen" og Kulturutredningen (2014). Det er viktig funksjon kulturskolen skal ha i lokalsamfunnet, men den trenger også gode lærerkrefter. Det må være attraktivt å jobbe i regionen og kommunen. Regionen må også kunne tilby nok arbeid og store nok stillinger for å holde på musikere og pedagoger. Dessverre er ikke dette tilfelle, og viktige instrumentalister søker seg til andre deler av landet. Mange kulturskolelærere må ha sitt arbeidssted på flere kulturskoler for å fylle opp stillingen sin. Det er krevende å forholde seg til mange arbeidsgivere og å ha en sammensatt arbeidsuke å sjonglere i.

Utdanningsinstitusjonene

I fylket benytter det frivillige musikklivet ofte studenter på innleid basis/prosjektbasis fra Fakultetet for utøvende kunstfag, både dirigenter og musikere. Disse er et godt supplement til det frivillige musikklivet, og det mangfoldige musikklivet i fylket er en god læringsarena og praksisplass for studentene. Men musikere fra Stavanger Symfoniorkester er også en viktig bidragsyter til det frivillige musikklivet.

«Truede instrumenter»

Som flere steder i Norge, er det enkelte instrumentgrupper som er mangelvare. Dette gjelder spesielt de såkalt «truede instrumenter» som harpe, obo, fagott, kirkeorgel og kontrabass. Det er viktig at fylket har fokus på dette for at musikere både kan ta utdannelsen sin her og vil bosette seg i regionen. Enkelte av instrumentene, som obo, fagott og kontrabass, er spesielt mangelvare. Disse er spesielt viktige for de fire amatørorkestrene i fylket og viktig for å kunne spille og fremføre et variert repertoar.

Med vennlig hilsen

Liv Tjemsland
Daglig lederliv.tjemsland@musikk.no
Telefon: 51 84 66 55 / 410 911 98Jon Egil Henriksen
Styrelederjon.egil.henriksen@haugnett.no
Telefon: 909 65 864

SANDNES KOMMUNE
Kultur

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130 Sentrum
4001 STAVANGER

Sandnes, 06.09.2022

Deres ref:
Saksbehandler: Janne Weisser

Vår ref: 22/10465-2
Arkivkode: ---

Innspill til den kommende stortingsmeldingen om kunstnerpolitikk.

Vi viser til brev av 16.8.2022; Stortingsmelding om kunstnerpolitikk – invitasjon til å komme med innspill.

På grunn av den korte fristen har vi ikke hatt mulighet til å sende invitasjonen ut på høring i kunstnermiljø eller behandlet saken politisk.

Vi mener at det pågående arbeidet med regional kulturplan er viktig i forhold til den kommende stortingsmeldingen.

Grunnlaget for innspillene er tidligere dialogmøter med kunstnermiljø og generelt tilbakemeldinger/erfaringer fra kunstnermiljø, kulturavdelingen i Sandnes kommune og ledelsen ved de ulike kommunale kulturinstitusjonene (Sandnes kunst- og kulturhus, Sandnes bibliotek, Sandnes kulturskole).

Innspill i stikkordsform:

Manglende arbeidsmarked, jobbmuligheter. Arbeidsplasser som lærer/pedagog.
Miljøet i Oslo trekker de beste kreftene og de mest ambisiøse.
Mangler utdanningsmiljø innen kunst og teater.
Lillebrorkompleks

Produksjonsleddet med produsenter og teknikere trenger profesjonalisering gjennom fagutdanning. Regionen/landsdelen utpreger seg ikke spesielt. Mulighetene er store både her og andre steder.

Dans. Utdanning på plass. RAS. Denne regionen har potensiale for å ta en posisjon som et faglig tyngdepunkt utenfor Oslo.
Drama/teater har størst potensial.
Kulturskolene har en god posisjon og kan lett bygges videre på.

Forvaltningsnivåene: Spre fagfeltene i regionen for å få større kraft i hvert felt, eksempelvis dans i Sandnes.

Sandnes kommune v/kulturavdelingen har høsten 2021/vinter 2022 gjort en kartlegging av det visuelle kunstfeltet i kommunen. Det ble blant annet arrangert et dialogmøte med kunstmiljøet der kunstnerøkonomi var ett av temaene. Det kom frem bl.a. ønske om støtte til atelier, produksjonsstøtte, prosjektstøtte, flere visningssted og å bruke og honorere kunstnere i faglige/politiske utvalg, - på denne måten anerkjenne og bruke kunstnernes profesjonalitet og kompetanse inn i offentlige funksjoner.

Kunstnere bosatt i Sandnes arbeider gjerne i hele fylket. En attraktiv region gir en attraktiv kommune. For å være en attraktiv region for kunstnere er det sentralt at kommunene har en tydelig kunstnerpolitikk, som er samkjørt i hele regionen. En fellestankegang, med felles regler, gode tilskuddsordninger, forenklede søknadsprosesser, samt å verdsette og bruke kunstnerne kan gjøre at de ønsker å bli i kommunen, og også muligens bidra til at flere etablerer seg i regionen. Ordninger med internasjonale perspektiv (som gjestekunstordningen AIR) kan også utvikles gjennom å tenke regionalt.

Vennlig hilsen

Tone Strømø
Kultursjef

Janne Weisser
Rådgiver kultur

Dette dokumentet er elektronisk produsert og krever ikke signatur.